



นายพิเชฐ เสน่ห์

Mr.Pichet Sanay

นิติกร ขำนาญการ

tel. 085-280-2273

e-mail : Pichet2522@hotmail.com

คู่มือการปฏิบัติงาน
เรื่อง การปฏิบัติงานด้านความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่
ของกลุ่มกฎหมายและคดี

จัดทำโดย
นายพิเชฐ เสน่ห์
นิติกรชำนาญการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑

คำนำ

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปรามการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้เสนอว่าการส่งเสริมการศึกษาเพื่อสร้างเยาวชนให้เป็นสุจริตชน ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันสนับสนุนส่งเสริมให้นโยบายการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ ปรับทิศทางการมุ่งสร้างคนเก่งคนดีเพื่อสังคมที่มีเสถียรภาพ สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศให้ก้าวหน้าอย่างมั่นคง รวมทั้งการแก้ปัญหาเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศชาติอย่างยั่งยืน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ซึ่งตระหนักในความสำคัญของการเตรียมการด้านการป้องกันและปราบปราม การทุจริต

กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ จึงได้จัดทำคู่มือเล่มนี้ เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ และผู้ที่สนใจได้ศึกษา หาความรู้เป็นแนวการปฏิบัติงานด้านความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในรูปแบบของคำอธิบายและสรุปขั้นตอนการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และสอดคล้องกับคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับความรับผิดชอบและคดีความสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี

พิเชฐ เสน่ห์

กลุ่มกฎหมายและคดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ขั้นตอนที่ ๑ การรายงานความเสียหาย	๑
ขั้นตอนที่ ๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด	๑
ขั้นตอนที่ ๓ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด	๑
ขั้นตอนที่ ๔ บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑	๒
ขั้นตอนที่ ๕ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด	๒
ขั้นตอนที่ ๖ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด	๒
ขั้นตอนที่ ๗ บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ เมื่อได้รับรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด	๓
ขั้นตอนที่ ๘ บทบาทหน้าที่ของกระทรวงการคลัง	๕
สรุปขั้นตอนการดำเนินการกรณีเกิดความเสียหายกับหน่วยงานของรัฐ	๘
หลักฐานอ้างอิง	๙

คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานงานละเมิด

กรณีเกิดความเสียหายแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑

ขั้นตอนที่ ๑ การรายงานความเสียหาย

เมื่อเกิดความเสียหายแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องรายงานให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ทราบ

ตัวอย่างความเสียหายที่เกิดขึ้น ได้แก่

๑. กรณีทุจริตในทางการเงิน เช่น ยักยอก ปลอมเอกสารสิทธิและเอกสารราชการอันเป็นหลักฐานทางการเงิน

๒. กรณีคนร้ายกระทำโจรกรรม หรือเข้าไปลักทรัพย์ในสถานที่ราชการ

๓. กรณียานพาหนะเกิดอุบัติเหตุเสียหาย

๔. กรณีอาคารสถานที่ราชการถูกเพลิงไหม้

๕. กรณีภัยธรรมชาติ เช่น วาตภัย อุทกภัย ไฟป่า ฯลฯ

ขั้นตอนที่ ๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด

เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ได้รับรายงานความเสียหายดังกล่าวแล้วออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด เพื่อสอบสวนให้ได้ความว่าความเสียหายเกิดขึ้นนั้น มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่ ตามนัยหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๑๘๖ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๑ ประกอบคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๒๘๖๔/๒๕๔๗ สังกัด วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด

โดยในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด แต่งตั้งจากข้าราชการ จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน และให้กำหนดเวลาแล้วเสร็จในการดำเนินการของคณะกรรมการฯ ไว้ด้วย

ขั้นตอนที่ ๓ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด มีหน้าที่สอบสวนโดยรวบรวมพยานเอกสาร พยานบุคคล พยานผู้เชี่ยวชาญ พยานวัตถุ ตลอดจนตรวจสอบเอกสาร วัตถุ หรือสถานที่ เพื่อให้ทราบว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่

เมื่อคณะกรรมการฯ สอบสวนพิจารณาแล้วเสร็จ ให้ทำบันทึกรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด เสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ พร้อมต้นฉบับสำนวนการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิดทั้งหมด ถ้าผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ สั่งให้ทบทวนหรือสอบสวนเพิ่มเติมให้คณะกรรมการฯ รับผิดชอบการให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนด

บันทึกรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด ต้องมีข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานสนับสนุนข้อเท็จจริง มีข้อกฎหมายที่แจ้งชัด พร้อมทั้งต้องมีความเห็นของคณะกรรมการฯ ประกอบด้วยว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่

ขั้นตอนที่ ๔ บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑

เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ได้รับรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิดพร้อมต้นฉบับสำนวนการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิดแล้ว พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. หากพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีที่ไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ลงความเห็นไว้ท้ายสำนวนแล้วรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด พร้อมต้นฉบับสำนวนการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิดไปยังเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามลำดับชั้นจนถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพิจารณาตามนัยหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๑๘๖ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๑ โดยรายงานผ่านสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. หากพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ตามข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๘๘๗/๒๕๔๗ สังกัด วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด

ขั้นตอนที่ ๕ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ให้แต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาตามที่เห็นสมควร มีจำนวนไม่เกิน ๕ คน และให้กำหนดเวลาแล้วเสร็จของการพิจารณาของคณะกรรมการไว้ด้วย (ตามข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

ขั้นตอนที่ ๖ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด มีหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดชอบ และจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ต้องชดเชย โดยมีอำนาจหน้าที่พิจารณาข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับการกระทำละเมิด โดยตรวจสอบข้อเท็จจริง และรวบรวมเอกสาร วัตถุ หรือสถานที่

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดต้องให้โอกาสแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือผู้เสียหายชี้แจงข้อเท็จจริงหรือโต้แย้ง แสดงพยานหลักฐานของตนอย่างเพียงพอและเป็นธรรม

การประชุมต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน

มติที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการที่ไม่เห็นด้วยกับมติที่ประชุม อาจทำความเห็นแย้งมติดังประชุมรวมไว้ในความเห็นของคณะกรรมการได้ (ตามข้อ ๘ ,ข้อ ๑๓ ,ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด สอบสวนพิจารณาเสร็จแล้วให้ทำบันทึก รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต ๑ พร้อมต้นฉบับสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดทั้งหมด ถ้าผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ สั่งให้ทบทวนหรือสอบสวนเพิ่มเติมให้คณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดรับดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนด

บันทึกรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ต้องมีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน สนับสนุนข้อเท็จจริง มีข้อกฎหมายที่แจ่มชัด พร้อมทั้งต้องมีความเห็นของคณะกรรมการข้อเท็จจริงความรับผิดทาง ละเมิดในประเด็นผู้ต้องรับผิด และจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ต้องชดใช้ ประกอบด้วย

ในการทำความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด มีข้อที่ควรทราบดังนี้

๑. ในกรณีที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่าความเสียหายเกิดจาก การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยเจ้าหน้าที่ที่จะต้องรับผิดเป็นการเฉพาะตัว (ตามข้อ ๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙) ซึ่งจะต้องบังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ตามมาตรา ๑๐ แห่ง พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ที่กำหนดอายุความ ๒ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของ รัฐ “รู้ถึงการละเมิด” และ “รู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน” (ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่ง พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

๒. ในกรณีที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่าความเสียหายเกิดจาก การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ และเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย แยกพิจารณาได้เป็น ๒ กรณี คือ

๒.๑ ถ้าเห็นว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่ เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อธรรมดาเจ้าหน้าที่ก็ ไม่ต้องรับผิด

๒.๒ ถ้าเห็นว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่ เป็นการกระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่าง ร้ายแรง เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดตาม (มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ที่กำหนดอายุความ ๒ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของ รัฐ “รู้ถึงการละเมิด” และ “รู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน” (ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่ง พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

ขั้นตอนที่ ๗ บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ เมื่อได้รับรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ได้รับรายงานผล การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด พร้อมต้นฉบับสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแล้ว ให้วินิจฉัยสั่งการว่า “มีผู้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่” และ “เป็นจำนวนเท่าใด” แต่ยังไม่ต้องแจ้งการสั่ง การให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ จากนั้นให้ส่งคำวินิจฉัยสั่งการพร้อมต้นฉบับสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทาง

ละเมิดไปให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่วินิจฉัยสั่งการ เว้นแต่เป็นกรณีที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ (ตามข้อ ๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๘๘๗/๒๕๔๗ สั ง ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗)

สำหรับประกาศกระทรวงการคลังเรื่องความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ฉบับล่าสุด ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒

๑. ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของหน่วยงานของรัฐ ครั้งละไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒. ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของหน่วยงานของรัฐ ครั้งละเกินกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับความเสียหายประเภท

๒.๑ ความเสียหายจากสาเหตุทั่วไปที่ไม่มีได้มีสาเหตุจากการทุจริต เงินขาดบัญชี หรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี หรือข้อบังคับต่างๆ เช่น อุบัติเหตุ เพลิงไหม้ ทรัพย์สินเสียหายหรือสูญหาย เป็นต้น และหน่วยงานของรัฐได้พิจารณาให้ผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตั้งแต้อยู่ละ ๗๕ ของความเสียหายทั้งหมด

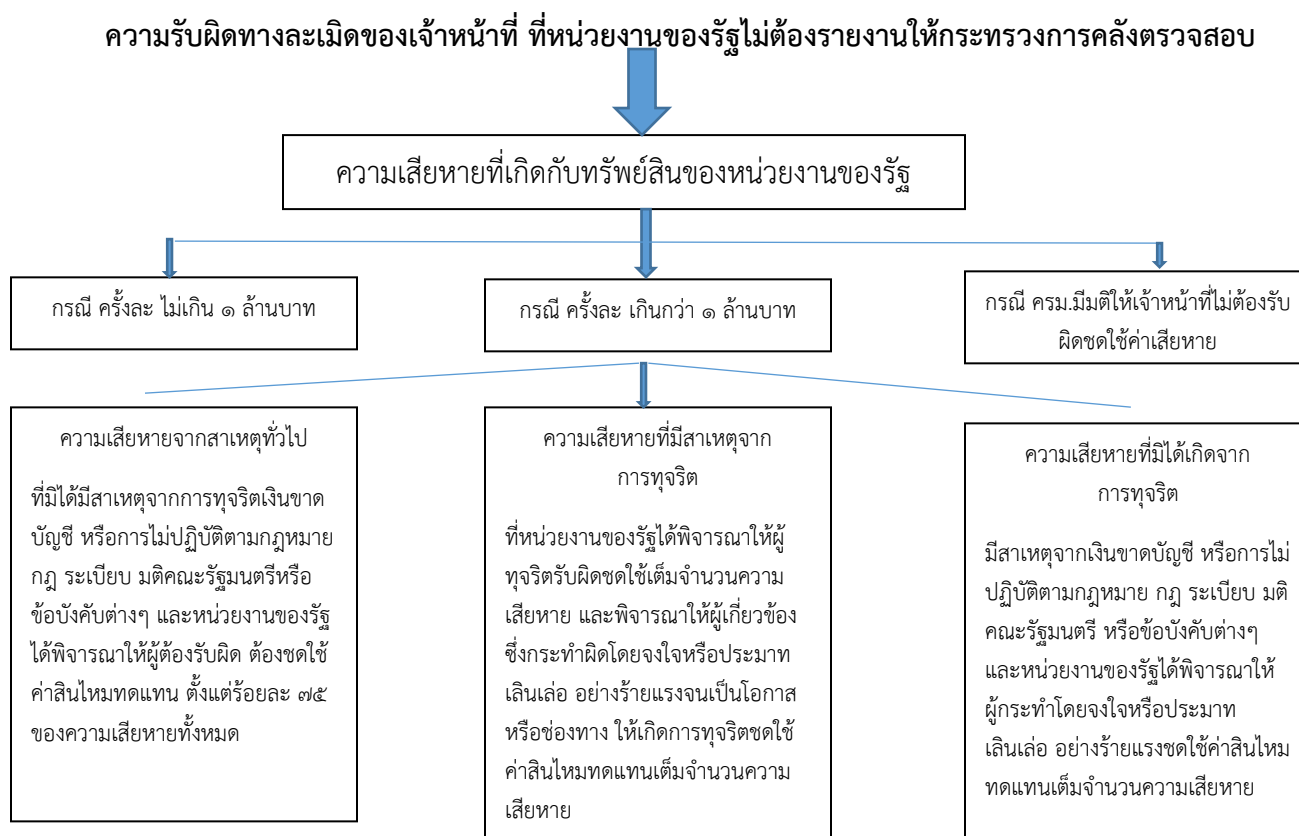
๒.๒ ความเสียหายที่มีสาเหตุจากการทุจริตและหน่วยงานของรัฐได้พิจารณาให้ผู้ทุจริตรับผิดชอบชดใช้เต็มจำนวนความเสียหายและพิจารณาให้ผู้เกี่ยวข้องซึ่งกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจนเป็นโอกาสหรือช่องทางให้เกิดการทุจริตชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหาย

๒.๓ ความเสียหายที่มีได้เกิดจากการทุจริต แต่มีสาเหตุจากเงินขาดบัญชีหรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีหรือข้อบังคับต่างๆ และหน่วยงานของรัฐได้พิจารณาให้ผู้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหาย

๓. ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของหน่วยงานของรัฐซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้เจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

เมื่อเป็นกรณีไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ออกคำสั่งให้ผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ราชการภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ม่คำวินิจฉัย โดยให้แจ้งเหตุผล และแจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้ผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ หากไม่มีการชดใช้ให้รายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยด่วน เพื่อจะได้พิจารณามอบอำนาจให้ดำเนินการได้ทันภายในระยะเวลาหรืออายุความที่กฎหมายกำหนด หากผู้ต้องรับผิดชอบไม่พอใจอาจยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้

แต่หากเป็นกรณีที่ต้องรายงานการพิจารณาให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ให้ส่งคำวินิจฉัยสั่งการพร้อมต้นฉบับสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดไปให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่วินิจฉัยสั่งการ



ขั้นตอนที่ ๘ บทบาทหน้าที่ของกระทรวงการคลัง

๑. เมื่อกระทรวงการคลังได้รับสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแล้ว กระทรวงการคลังจะต้องพิจารณาโดยไม่ชักช้า โดยนำเรื่องเข้า “คณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง” โดยกระทรวงการคลังต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความ ๒ ปี สิ้นสุดไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ในระหว่างการศึกษาของกระทรวงการคลัง ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ตระเตรียมเรื่องให้พร้อมสำหรับการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชำระค่าสินไหมทดแทน หรือดำเนินการฟ้องคดีเพื่อมีให้ขาดอายุความ ๒ ปี นับจากวันที่ได้วินิจฉัยสั่งการไว้

๒. เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสร็จแล้ว จะส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด พร้อมความเห็นกลับคืนมายังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ มีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

ขั้นตอนที่ ๙ บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ เมื่อกระทรวงการคลังส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดพร้อมความเห็นกลับคืนมา

เมื่อกระทรวงการคลังส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดพร้อมความเห็นกลับคืนมา และเป็นกรณีที่ผู้ต้องรับผิดชอบชำระค่าสินไหมทดแทน ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ออกคำสั่งให้ชำระค่าสินไหมทดแทน และการแจ้งคำสั่งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบนั้น ให้แจ้งเหตุผลและแจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้ผู้ต้องรับผิดชอบทราบด้วย หากผู้ต้องรับผิดชอบไม่พอใจอาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้

กรณีเจ้าหน้าที่กระทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลภายนอก

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามข้อ ๓๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อพิจารณาว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หรือไม่ โดยแยกพิจารณาได้ ๒ กรณี คือ

๑. บุคคลภายนอกยื่นคำขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

๑.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ออกใบรับ คำขอให้ไว้เป็นหลักฐานแก่ผู้ยื่น

๑.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามข้อ ๓๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อพิจารณาว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หรือไม่ โดยแยกพิจารณาได้ ๒ กรณี คือ

๑.๓ ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน ๑๘๐ วัน

๑.๔ หากไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จภายใน ๑๘๐ วัน ต้องขออนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกิน ๑๘๐ วัน

๒. บุคคลภายนอกฟ้องคดีต่อศาล

๒.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามข้อ ๓๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อพิจารณาว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หรือไม่ โดยแยกพิจารณาได้ ๒ กรณี คือ

๒.๒ ประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อสู้คดี

๒.๓ รายงานให้กระทรวงการคลังทราบ

๒.๔ ปฏิบัติตามคำแนะนำของกระทรวงการคลัง

๒.๕ หากความเสียหายมิได้เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเมื่อได้ฟังความเห็นของคณะกรรมการ หรือได้รับทราบผลการพิจารณาของกระทรวงการคลังแล้ว เห็นว่าความเสียหายมิได้เกิดจากการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เรียกเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเข้ามาเป็นคู่ความในคดีด้วย

๒.๖ ถ้าผลการพิจารณาเป็นที่ยุติว่า ความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่ได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ จะต้องไม่มีการเรียกเจ้าหน้าที่เข้ามาเป็นคู่ความในคดี แต่ถ้าผู้เสียหายได้ฟ้องเจ้าหน้าที่ต่อศาลก่อนแล้วหรือมีการเรียกเจ้าหน้าที่เข้ามาเป็นคู่ความในคดีก่อนแล้ว ให้แจ้งผลการพิจารณาให้พนักงานอัยการเพื่อแถลงต่อศาล เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสพ้นจากการเป็นคู่ความในคดี และขอให้พนักงานอัยการช่วยเหลือทางคดีแก่เจ้าหน้าที่ในระหว่างนี้ด้วย

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

๑. สอบสวนข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

๒. เสนอความเห็นต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑

๒.๑ เป็นความเสียหายที่มีได้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือ

๒.๒ เป็นความเสียหายที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่

ความเสียหายที่มีได้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่

- แกลงต่อศาลเพื่อให้เรียกเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดเข้ามาเป็นคู่ความในคดีและขอให้ศาลยกฟ้องสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

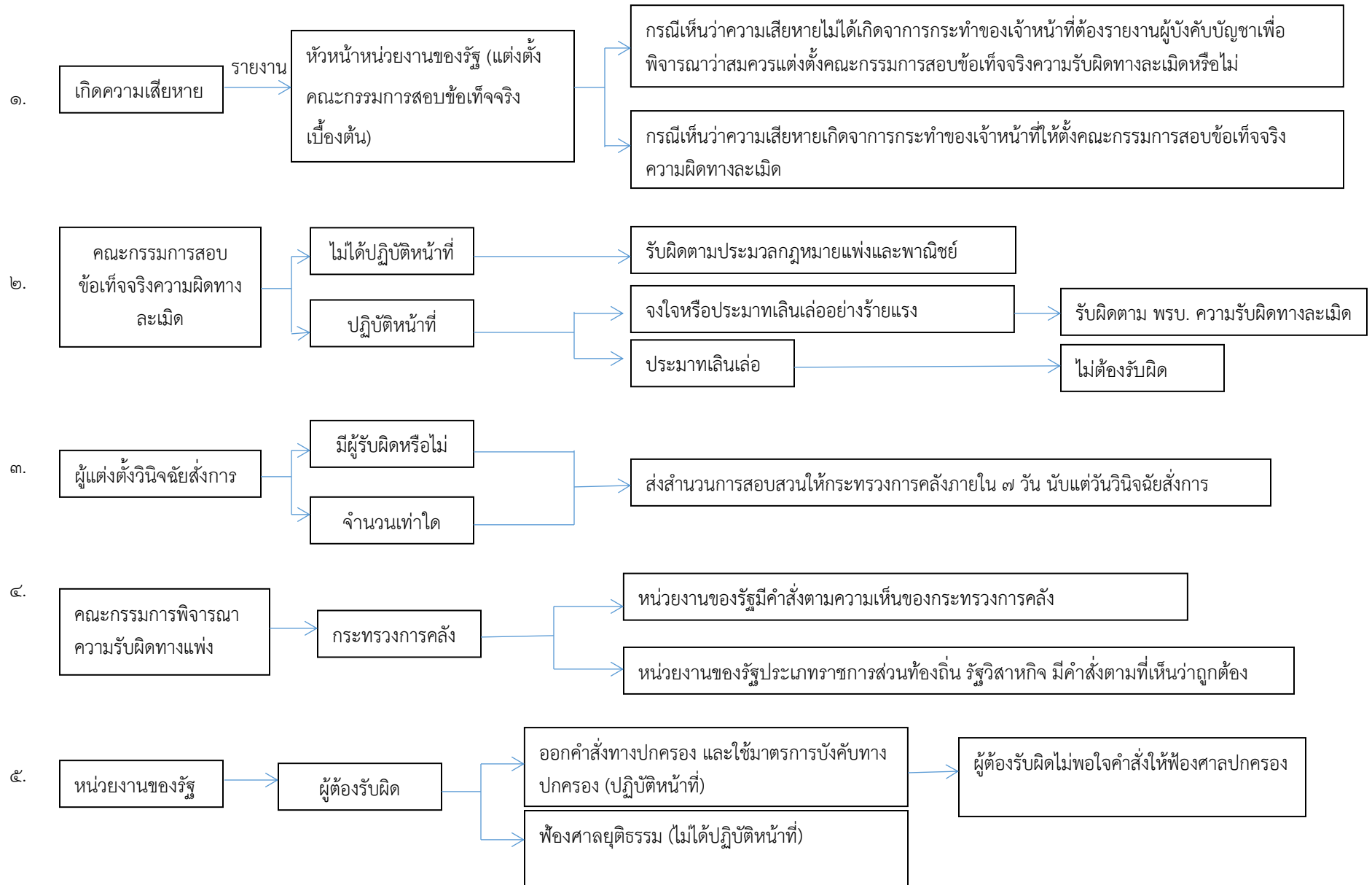
ความเสียหายที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่

- แจ้งให้พนักงานอัยการแกลงต่อศาลเพื่อให้เจ้าหน้าที่พ้นฐานะการเป็นคู่ความในคดี ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
การไล่เบี้ยเจ้าหน้าที่

- เมื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ (ผู้รับมอบอำนาจจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย ถือว่าเกิดความเสียหายกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ให้ดำเนินการตามหมวด ๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

- ใช้สิทธิไล่เบี้ยกับเจ้าหน้าที่ ที่กระทำละเมิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย

สรุปขั้นตอนการดำเนินการกรณีเกิดความเสียหายกับหน่วยงานของรัฐ



เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
๒. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๓. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒
๔. กฎกระทรวง การมอบอำนาจในการพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองของเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๒
๕. กฎกระทรวง กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองและการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๒
๖. กฎกระทรวง กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจกำหนดค่าปรับบังคับการ พ.ศ. ๒๕๖๒
๗. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๘. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙
๙. ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๐. คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๒๘๖๔/๒๕๔๗ สั ง ณ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด
๑๑. คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๘๘๗/๒๕๔๗ สั ง ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด